

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets sammanträdesprotokoll

Datum: 2025-03-20

Tid: klockan 14:00 – 16:30

Plats: KS-salen, Eda kommunkontor Charlottenberg

Paragraf: § 1 - § 9

Ordförande: Anders Gustafsson

Sekreterare: Yvonne Andersson Gran

Justering

Utses att justera: Anne-Marit Överby

Datum: 2025-04-24

Tid: Digitalt via e-post

Underskrifter

Vid nästa sammanträde i pensionärs- och tillgänglighetsrådet

Ordförande: _____
Anders Gustafsson

Justerare: _____
Anne-Marit Överby

Sekreterare: _____
Yvonne Andersson Gran

Anslagsbevis

Protokollet är justerat för Pensionärs- och tillgänglighetsrådets sammanträde 2025-03-20. Protokollet har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla. Anslaget ska sättas upp inom två dagar efter justering.

Anslaget har anslagits på digitala anslagstavlan. Anslaget har tagits bort från digitala anslagstavlan.

Originalprotokollet förvaras på kommunkontoret, Torget 1 i Charlottenberg.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2025-03-20

Närvarolista

Beslutande

Anders Gustafsson (KD), ordförande
Bertil Börjeson (Hela Edas Lista), vice ordförande
Evy Andersson (S)
Henry Larsson (PRO)
Thomas Olsson (PRO)
Gunilla Cajdell (SPF)
Anne-Marit Överby (SKPF)
Inger Jonsson (SRF)
Marie Nordli (REUM), ersättare för Tordis Torseth (REUM)
Birgitta Eklund (RSMH)

Övriga närvarande

Katrine Carlsson (V)
Mats Keller (PRO)
Yvonne Andersson Gran, administratör vård och stöd, sekreterare
Jane Johansson, verksamhetsutvecklare, § 3
Hans Helldin, VD Eda Bostads AB, § 8

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2025-03-20

Innehållsförteckning

§ 1	Föregående protokoll	4
§ 2	Handikappolitiskt program Eda kommun	5
§ 3	Resultat brukarundersökning 2024	6
§ 4	Eda kalaset 2025	7
§ 5	Information/frågor från pensionärsorganisationer	8
§ 6	Information/frågor från funktionshindersorganisationer	9
§ 7	Information/aktuellt i socialnämnd/kommunstyrelse/kommunfullmäktige	10
§ 7	Fortsättning	11
§ 8	Planering av flera trygghets-/seniorboenden	12
§ 9	Övriga frågor	13

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2025-03-20

§ 1 Föregående protokoll

Ingenting i föregående justerade protokoll från 2024-12-12 kommenteras.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2025-03-20

§ 2 Handikappolitiskt program Eda kommun

Information lämnas om att det är tillsatt en arbetsgrupp för revidering av ”Program för funktionshinderspolitiken”. Första mötet ska ske i maj.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2025-03-20

§ 3 Resultat brukarundersökning 2024

Verksamhetsutvecklare Jane Johansson redovisar resultatet av socialstyrelsens brukarundersökning 2024. Enkäten har skickats till alla brukare över 65 år inom hemtjänst och särskilt boende i Eda kommun. Inom hemtjänst svarade 53,9 % av brukarna på enkäten. 95 % av brukarna är helt nöjda med hemtjänsten, vilket är en ökning med 2 % sedan år 2023. Inom särskilt boende svarade 44,3 % av brukarna på enkäten. 74 % av brukarna är helt nöjda med sitt särskilda boende, vilket är en ökning med 1 % sedan år 2023.

Analys av resultatet visar att något som ska förbättras är att alla brukare ska ha en fast omsorgskontakt. En förväntan på gemenskap vid flytt till särskilt boende kan ge en känsla av ensamhet. Det ska arbetas med att skapa ökad trivsel vid måltider. Aktiviteter har ett lågt betyg och behöver ökas, hänger till viss del ihop med återgång till tidigare personaltäthet (först ökning och sedan minskning igen). Brukarens delaktighet i upprättande av genomförandeplan (önskemål om genomförandet av insatserna) ska förbättras. Det har satts in ett åtgärdsprogram på ett särskilt boende där det varit problem av olika slag och det har blivit bättre.

Inom vård och stöd verksamheten utbildas språkombud via vård- och omsorgscollege i Arvika. 8 st språkombud är klara och 5 st går utbildning nu. De ska vara ett stöd till personal som inte har svenska som modersmål i hur man dokumenterar, pratar med och bemöter brukare samt personal.

Fråga ställs om det inom vård och stöd verksamheten finns någon handlingsplan mot sexuella övergrepp. **Svar:** Nej det finns ingen handlingsplan, men det finns en riktlinje och en rutin för "Våld i nära relation" där sexuella övergrepp finns med. Socialstyrelsen skickar en enkät för kartläggning av alla kommuner i Sverige.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2025-03-20

§ 4 Eda kalaset 2025

Information lämnas om att Eda kalaset anordnas den 24/5, kl. 11-15 i Charlottenberg. Ann-Christin (Tintin) Axelsson är samordnare. Det finns inget fastställt program ännu. Inbjudan att delta med aktiviteter har gått ut till kommunens verksamheter, föreningar, politiska partier och fackliga organisationer.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2025-03-20

§ 5 Information/frågor från pensionärsorganisationer

PRO Järnskog

Information lämnas om att föreningen har haft årsmöte och är 147 medlemmar. Planerad verksamhet under året är bingo 1 gång/månad, boule, symöten, kortspel, social verksamhet, friskvård, sillsexa, grillparty, pubkväll, två resor och julbord. Hemsidan är under utveckling och snart igång. Ny ersättare i pensionärs- och tillgänglighetsrådet är Mats Keller.

PRO Köla

Information lämnas om att föreningen har 343 medlemmar. De har haft en pubkväll i Valfjället. Studiecirkel om Sundborn vid fem tillfällen och sedan en resa dit och till Falu koppargruva i juni. Den 9/4 är det Aftasval i Eda församlingshem. Den 14/5 är det en resa till Göta kanal och i augusti en resa till Öland. Program finns på föreningens hemsida. De ska medverka med försäljning av alster vid "Marknad på gränsen" och "Eda kalaset". De har även ett samarbete med Smolmans Blommor om försäljning av alster.

SPF Edabygden

Information lämnas om att föreningen har haft årsmöte och är 113 medlemmar. De har IT-café 1 gång/månad och boule året om. Den 17/4 är det påsklunch. I maj är det vandring vid Bergs Klätt, en resa till Nora och besök på äppelodlingen i Vittensten. Planeras en tipspromenad till Opptjärn i maj/juni. Program finns på föreningens hemsida.

SKPF

Information lämnas om att föreningen har årsmöte vecka 38. Den 8/5 är det ett av fem medlemsmöten i SKPF avd. 56 (Arvika, Eda, Årjäng) på Folkets Hus i Charlottenberg. De är drygt 1 000 medlemmar. I juni är det en teaterresa till Färgelanda för att se "Arsenikprästen". De har stickcafé, vatten- och stolgympa och studiecirkel. Ett nytt medlemssystem håller på att införas.

Inom föreningen finns funderingar avseende hur situationen i världen påverkar vår trygghet. Vart finns skyddsrummen och vilken utrustning ska finnas där? En översyn av trygghetspunkter behövs. Eventuellt kan någon från SÄK eller servicenämnden bjudas in till ett sammanträde i pensionärs- och tillgänglighetsrådet.

Förslaget till höjning av högkostnadsskyddet för läkemedel kommer att göra det svårt för många att klara ekonomin om förslaget antas av riksdagen. Har fått mycket kritik.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2025-03-20

§ 6 Information/frågor från funktionshindersorganisationer

SRF Arvika-Eda

Information lämnas om att föreningen har årsmöte med tema på lördag. I juni är det besök på Sahlströmsgården där KMA (Kronprinsessan Margaretas Arbetsnämnd för synskadade) bjuder på lunch. I oktober är det höstmöte och senare under året jul lunch.

Reumatikerföreningen Eda

Information lämnas om att föreningen hade årsmöte den 22/2, brukar vara fyra möten per år. Nyvalda representanter till pensionärs- och tillgänglighetsrådet är Gun Hvitt (ordinarie) och Kristina Ausen (ersättare). Aktiviteter i föreningen är bland annat gemensamma promenader på alla orter, besök på Magnor Glasverk, äta mat i Arvika, sommaravslutning i juni och julavslutning i december.

RSMH Arvika-Eda

Information lämnas om att föreningen har uppsökande verksamhet med tillfälliga stöttningar för de som har psykiskt funktionsnedsättning. Många har dålig ekonomi och ej råd att bli medlemmar. Beklagligt är att socialpsykiatrins träffpunkt i Charlottenberg är pausad, den behövs och fyller en funktion för denna grupp av sköra människor.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2025-03-20

§ 7 Information/aktuellt i socialnämnd/kommunstyrelse/kommunfullmäktige

Bertil Börjeson informerar om nedanstående:

Bokslut socialnämnden år 2024 och åtgärder år 2025

Socialnämndens verksamheter fick ett underskott med drygt 21,8 miljoner kronor för år 2024. Inför början av 2024 fanns ett effektiviseringskrav inom vård och stöd för att få en budgeten i balans men det har inte gett resultat. Den huvudsakliga orsaken till underskottet för vård och stöd är placeringskostnader inom LSS, för elevhem och externa placeringar av vuxna. En annan bidragande faktor är uteblivna statsbidrag, där konstruktionen av statsbidragen gör att en del kunde nyttjas 2024 medan en del måste flyttas över till 2025. Den extra sommarersättningen för att kunna täcka behov av vikarier blev en kostnad och den externa genomlysningen av LSS blev dyrare än beräknat. Genomlysningen utmynnade i en rapport med åtgärder för att kunna sänka kostnader med bibehållen kvalitet, genom att bland annat flytta dyra externa placeringar till billigare.

För individ- och familjeomsorgen är den största delen av underskottet institutionsvård för barn och unga. Behovet av familjehemsvård har ökat, vilket har lett till högre kostnader för ersättning till familjehemmen. Inom vuxendelen kan en stor del av underskottet härledas till våldsplaceringar som pågick under hela året. En del av dessa kostnader, för avhopparverksamhet, kan återsökas retroaktivt från polismyndigheten. Resterande del av underskottet beror på ökade kostnader för försörjningsstöd.

Verksamheten har fått i uppdrag göra åtgärder för att komma till rätta med den negativa kostnadsutvecklingen. Inför 2025 har socialnämnden fått en ökad budget med cirka 12 miljoner kronor. Tillskottet täcker inte helt så det har tagits fram en arbetsplan för att reducera kostnaderna:

- Förändringar i arbetssätt kopplat till bemanningsplanering och biståndshandläggning samt rehabiliterande insatser inom vård och stöd.
- Uppföljning och ändrad verkställighet i ärenden där så bedöms möjligt inom LSS och IFO. Förstärkt utveckling och rekrytering av egna familjehem. Nytt arbetssätt inom ramen för barnavårdsutredningar och insatser inom IFO, med syfte att undvika placeringar med bibehållen trygghet för barnet.
- Kunskapshöjande insatser kring placeringar rörande avhopparverksamhet.
- Insatser för reduktion av kostnader avseende ekonomiskt bistånd.

Ambitionsnivån är satt att nå en nettokostnadsbesparing om 8 miljoner kronor under 2025. Åtgärderna bedöms kunna genomföras utan att verksamheten brister i kvalitet och kompetens i utförandet.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2025-03-20

§ 7 Fortsättning

Team Utsocknes

Team Utsocknes är ett samarbete mellan Eda kommun och vårdcentralen Eda kring nära vård. Syftet är att minska patientförflyttningar och möta patienter där de befinner sig. Teamet består av en sjuksköterska, en undersköterska samt en läkare som stöd vid behov. Målgruppen är patienter som redan finns på mottagningen eller upptäcks genom telefonrådgivning, besök på vårdcentralen eller via kommunens baspersonal. När en patient inte längre kan ta sig till vårdcentralen med rimliga insatser eller bedöms ha ett stadigvarande vårdbehov, finns rutiner för övergång till kommunala insatser. Personal inom hemtjänst har ett direktnummer till teamet. Uppföljningar av samarbetet görs var tredje månad.

Kommentar: Det blir färre som jobbar och fler äldre att ta hand om. Prognos visar att det i framtiden kommer att finnas underlag för två klasser i årskurs 1 i Eda kommun och det finns fyra skolor.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2025-03-20

§ 8 Planering av flera trygghets-/seniorboenden

Hans Helldin, VD för Eda Bostads AB, informerar om sin verksamhet via bildspel.

Eda Bostads AB bildades 16 oktober 1942. Bostadsbolaget är helägt av Eda kommun med uppgift att främja bostadsförsörjningen i kommunen. Bygga och förvalta fastigheter åt kommunens förvaltning samt kommersiell service. Bolaget ska även förvärva fastigheter eller tomträtter för att uppföra och förvalta bostadshus med tillhörande affärslägenheter och kollektiva anordningar. Bolagets omsättning är drygt 86,6 miljoner kronor och resultatet är 4,4 miljoner kronor. Företagets styrelse består av fem politiskt valda representanter med samma politiska fördelning som för kommunen i övrigt.

Det finns 877 lägenheter samt lokaler på flertalet orter i kommunen, med största delen koncentrerad till Charlottenberg, Åmotfors och Koppom, medan det i Skillingsfors finns ett mindre antal. Övernattningslägenheter finns för besökande. Bostadsbeståndet är varierat med allt från traditionella hyreshus till enfamiljsvillor. Lokalbeståndet består av affärs- kontors- och vårdlokaler. I nuläget finns 21 lägenheter tomma, det inkommer cirka 10-15 ansökningar per dag. Det blir färre invånare i Eda kommun, marknadsföring sker på "Boplatz Sverige". Det är mer slitage i lägenheterna nu för tiden. Det finns 14 solcellsanläggningar på hyreshusen i kommunen, flest i Koppom där det inte är fjärrvärme. Solcellsanläggningar är ett led i kommunens plan för energieffektivisering.

Det finns skyddsrum i kommunen, de är markerade på MSB:s karta. Alla utom ett är i ordning med material. Finns toalett, ventilation, packningar och gasslussar. Det finns detaljerad beskrivning av vad som ska finnas i skyddsrummen.

I kommunen finns 64 lägenheter i seniorboenden och 8 lägenheter i trygghetsboende som hyrs ut via bostadsbolaget. Det tas gärna emot idéer för hur det kan göras trevligare i befintliga seniorboenden. Lägenheterna är tillgänglighetsanpassade och hiss finns, även 32 lägenheter i Staren (mitt emot Folkets Hus i Charlottenberg) har samma förutsättningar. Bostadsbolaget har köpt gamla ICA-huset i Koppom och har ännu inte planerat vad de ska göra med det. Eventuellt går det att bygga om till tre lägenheter för äldre. I nuläget finns inga specifika planer för flera senior- och trygghetsboenden.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2025-03-20

§ 9 Övriga frågor

Remiss lokala trafikföreskrifter vid Storgatan i Charlottenberg

Pensionärs- och tillgänglighetsrådet tar del av och diskuterar remissen samt lämnar följande yttrande:

Pensionärs- och tillgänglighetsrådet anser att det behövs inrättas två handikapparkeringar i det aktuella området på Storgatan. En utökning av parkeringstiden längs Storgatan till 2 timmar är positivt.